

ПА́НИНА Наталія Вікторівна (10. 12. 1949, м. Сочі, Краснодарський край, РФ — 08. 08. 2006, Київ) — соціолог, психолог. Дружина [Є. Головаха](#). Доктор соціологічних наук (1993). Державна премія України в галузі науки і техніки (2014, посмертно). Закінчила Московський університет (1972). Працювала в Інституті геронтології АМН СРСР (1974—85); відділі інформації із суспільних наук АН УРСР (1987—89); Центрально-Українському відділенні Всесоюзного центру вивчення громадської думки (1989—91); від 1991 — завідувач відділу соціальної діагностики, від 1995 — завідувач відділу соціально-політичних процесів, від 2001 — головний науковий співробітник Інституту соціології НАНУ (усі — Київ). Наукові дослідження: концепція

соціальної адаптації в умовах стабільного та де-стабілізованого соціумів, визначення чинників та закономірностей формування способу життя та психологічного стану населення в посткомуністичному суспільстві. Від 2007 в Інституті соціології НАНУ проводять щорічні соціологічні читання пам'яті П.

Основні праці

Психология человеческого взаимопонимания. К., 1989 (співавт.); Социальное безумие. История, теория и современная практика. К., 1994 (співавт.); Опитування громадської думки. Для журналістів та політиків. К., 1995; Технологія соціологічного дослідження. К., 1996; Democracy, Socialization and Loyalty in East and West. London, 1996; Ukrainian Society 1994—2005: Sociological Monitoring. Kyiv, 2005 (співавт.); Ukraine and Europe: Outcomes of International Comparative Sociological Survey. Kyiv, 2007 (співавт.); Панина Н. В. Избранные труды по социологии. К., 2008. Т. 1, 2; 2012. Т. 3.

Рекомендована література

1. Наталія Вікторівна Паніна: життя, наукова діяльність, шлях у майбутнє. К., 2007;
2. Головаха Е. И. Социология Наталии Паниной // Панина Н. В. Избранные труды по социологии. Т. 1. К, 2008;
3. Загороднюк Т. Ю. Методологія застосування тестових методик у моніторингових соціологічних дослідженнях трансформаційних процесів в працях Н. Паніної // Соц. технології: актуал. пробл. теорії та практики. 2012. Вип. 56.

[Є. І. Головаха](#)

Бібліографічний опис:

Паніна Наталія Вікторівна / Є. І. Головаха // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2023. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-879675>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).